

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลโคราช
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

องค์การบริหารส่วนตำบลโคราช
อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลโคราซ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2569 ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ข้อ O21 การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรบริหารส่วนตำบลโคราซ ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของ รัฐ ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้ทำการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย (1) การอนุมัติอนุญาตของทางราชการ (2) การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (3) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ทั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2569 ขององค์กรบริหารส่วนตำบลโคราซ จะเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการผลักดันและ ขับเคลื่อนเจตจำนงและนโยบายการบริหารงานด้วยความสุจริต เพื่อเป็นการกำกับดูแลองค์กรที่ดีต่อไป

หน่วยตรวจสอบภายใน
องค์กรบริหารส่วนตำบลโคราซ
ตุลาคม 2568

สารบัญ

หน้า

1. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลโคราช
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 1
2. ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงานของโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต 1
3. ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต 2
4. ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
และการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต 3

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคราช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงานของโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

เนื่องด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลโคราช มีการดำเนินการโครงการส่งเสริมการออกกำลังกายกลางแจ้ง โดยการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายกลางแจ้งติดตั้งในเขตพื้นที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือหน่วยงานอื่นที่ขอความต้งการมายังองค์การบริหารส่วนตำบลโคราชซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มีการดำเนินงานมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ถึงปัจจุบัน โดยใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก และสถานที่ดำเนินงานอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือเข้าถึงการตรวจสอบที่ยากลำบาก ประกอบกับโครงการดังกล่าวมีการถูกตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก เช่น สตง. ปปช. ถึงปัญหาความคุ้มค่า ความต้องการของประชาชน และความโปร่งใส

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ข้อ O21 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 กำหนดให้แสดงข้อมูล ดังนี้

1.1 ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 อย่างน้อยด้าน 1 ด้านจาก 3 ด้าน ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลโคราช ประกอบด้วย

- 1) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- 2) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- 3) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

1.2 ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย

- 1) การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย 1 กระบวนการหรือโครงการ
- 2) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- 3) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 4) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- 5) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

1.3 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็น รายละเอียดประกอบด้วย

- 1) เหตุการณ์ความเสี่ยง
- 2) ระดับของความเสี่ยง
- 3) วิธีการ/มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

2.1 ประเด็นความเสี่ยงที่ 1 การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร

๑.เจ้าหน้าที่ที่แล้งถ่วงเวลา ตรวจสอบเอกสารล่าช้า หรืออ้างว่าแบบแปลนไม่ถูกต้องตามหลักวิศวกรรม/ผังเมือง เพื่อบีบให้ผู้ขออนุญาตจ่ายเงินค่าเสียเวลา (เงินใต้โต๊ะ)

๒.นายช่างหรือเจ้าหน้าที่รังวัดยอมจัดทำรายงานผลการตรวจสอบพื้นที่ที่เป็นเท็จ เช่น ระยะเวลาของอาคารไม่เป็นไปตามกฎหมายกำหนด แต่ยอมลงนามผ่านให้เพราะได้รับผลประโยชน์ตอบแทน

๓.ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจลงนาม จงใจชะลอการลงนามในใบอนุญาต เพื่อรอคอยการเข้าพบหรือเจรจาผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายใหญ่หรือโครงการบ้านจัดสรร

2.2 ประเด็นความเสี่ยงที่ 2 การใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ (การใช้อำนาจในการเอื้อ

ประโยชน์ต่อพวกพ้อง) เช่น เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารใช้ดุลยพินิจช่วยเหลือเครือญาติ พวกพ้อง (ระบบอุปถัมภ์) หรือมีการเรียกรับเงิน (ซื้อขายตำแหน่ง) เพื่อให้ผ่านการคัดเลือกหรือได้เลื่อนตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น การเรียกรับเงินเพื่อโอนย้ายหรือเปิดกรอบตำแหน่ง

2.3 ประเด็นความเสี่ยงที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณ (การใช้งบประมาณไม่เกิดความคุ้มค่า

ประชาชนไม่ได้ใช้ประโยชน์) เช่น การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ (วิธีเฉพาะเจาะจง) การล็อกสเปก (Lock Spec) ในเงื่อนไขการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

3.1 เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

1) การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด แบบเชิงปริมาณจำนวนครั้งของโอกาสเกิดการทุจริต

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มากกว่า 1 ครั้ง ต่อปี
4	สูง	ไม่เกิน 4 ครั้งต่อปี
3	ปานกลาง	ไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี
2	ต่ำ	ไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี
1	ต่ำมาก	ไม่เกิน 1 ครั้งต่อปี

2) เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

- การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการเงิน/ทรัพย์สิน (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มากกว่า 10 ล้านบาท
4	สูง	มากกว่า 2.5 แสนบาท – 10 ล้านบาท
3	ปานกลาง	มากกว่า 50,000 – 2.5 แสนบาท
2	ต่ำ	มากกว่า 10,000 – 50,000 บาท
1	ต่ำมาก	ไม่เกิน 10,000 บาท

- การวิเคราะห์ผลกระทบด้านชื่อเสียง/ภาพลักษณ์ (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีการแพร่ข่าวในวงกว้างในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และระบบออนไลน์
4	สูง	มีการเผยแพร่ข่าวทั้งในวิทยุ และหนังสือพิมพ์
3	ปานกลาง	มีการเผยแพร่ข่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์
2	ต่ำ	มีการเผยแพร่ข่าวในวงจำกัด
1	ต่ำมาก	ไม่มีการเผยแพร่ข่าว

3.2 กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น 5 ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

Degree of Risk = Likelihood x Impact

๕	สูงมาก
๔	สูง
๓	ปานกลาง
๒	ต่ำ
๑	ต่ำมาก

ระดับผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง				
	5 = สูงมาก	1x5 = 5	2x5 = 10	3x5 = 15	4x5 = 20
4 = สูง	1x4 = 4	2x4 = 8	3x4 = 12	4x4 = 16	5x4 = 20
3 = ปานกลาง	1x3 = 3	2x3 = 6	3x3 = 9	4x3 = 12	5x3 = 15
2 = ต่ำ	1x2 = 2	2x2 = 4	3x2 = 6	4x2 = 8	5x2 = 10
1 = ต่ำมาก	1x1 = 1	2x1 = 2	3x1 = 3	4x1 = 4	5x1 = 5
ระดับโอกาส	1 = ต่ำมาก สีฟ้า	2 = ต่ำ สีเขียว	3 = ปานกลาง สีเหลือง	4 = สูง สีส้ม	5 = สูงมาก สีแดง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต และการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๕	สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูงมาก (๑๖ - ๒๕ คะแนน)
๔	สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูง (12 - 15 คะแนน)
๓	สีเหลือง หมายถึง ปานกลาง (๘ - ๑๐ คะแนน)
๒	สีเขียว หมายถึง ต่ำ (๓ - ๕ คะแนน)
๑	สีฟ้า หมายถึง ต่ำมาก (๑ - ๒ คะแนน)

ชื่อโครงการ : โครงการจัดซื้อรถชุดไฮดรอลิคตีนตะขาบ พร้อมแทรลเลอร์ลากจูง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลโคราช

ความสอดคล้องกับพันธกิจ : แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา หมวดค่าครุภัณฑ์ ประเภท ครุภัณฑ์ก่อสร้าง วัตถุประสงค์ เพื่อจัดจัดครุภัณฑ์ให้พร้อมและเพียงพอในการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประเภทความเสี่ยงที่ประเมิน :

ด้านที่ 1 การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทาง

ด้านที่ 2 การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณ

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (โอกาส * ผลกระทบ)	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
(1) การพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ	<p>1. ความเสี่ยงในขั้นตอนการพิจารณาผลและอนุมัติสั่งซื้อ</p> <p>การตัดสินใจเสนอราคาอย่างไม่เป็นธรรม: คณะกรรมการตรวจรับหรือพิจารณาผลเปิดเป็นการตีความคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) เพื่อปิดกั้นรายที่ราคาต่ำกว่าแต่ไม่ใช่ "แบรนด์" ที่ต้องการหรือไม่ใช่บริษัทที่ตนมีผลประโยชน์ร่วม</p> <p>การกีดกันจากผู้มีอำนาจเหนือกว่า: เจ้าหน้าที่พัสดุหรือคณะกรรมการฯ ถูกกีดกันจากฝ่ายบริหารให้ลงนามอนุมัติทั้งที่กระบวนการยังมีความคลุมเครือ</p>	2 x 4 (ปานกลาง)	<p>1. มีการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบภายใน ในเชิงลึกก่อนการอนุมัติตั้งงบประมาณและการจัดซื้อตามโครงการ</p> <p>2. ประชุมชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ ให้มีความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานของโครงการ</p>
(2) การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	<p>1. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of Interest)</p> <ul style="list-style-type: none"> - อนุมัติโครงการให้บริษัทที่คนใกล้ชิดหรือเครือญาติถือหุ้นอยู่ โดยใช้ชื่อบุคคลอื่นบังหน้ามาเป็นคู่สัญญา - การตัดสินใจเสนอราคาอย่างไม่เป็นธรรม: คณะกรรมการพิจารณาผลเปิดเป็นการตีความคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) เพื่อปิดกั้นรายที่ราคาต่ำ 	2 x 4 (ปานกลาง)	<p>ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล โดยดำเนินการดังนี้</p> <p>1.อบรมเจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร เรื่องการส่งเสริมการปฏิบัติงานและประพฤติตนตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล</p> <p>2. มีช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร</p> <p>3. กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยเคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติ</p>
	<p>2. การเร่งรัดกระบวนการ (Rushed Process)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้อำนาจสั่งการให้เร่งรัดการจัดซื้อให้จบภายในเวลาอันสั้น เพื่อเลี่ยงการตรวจสอบเชิงลึก 	2 x 4 (ปานกลาง)	
	<p>3. การเลือกปฏิบัติ (Discrimination)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กีดกันผู้เสนอราคารายอื่นโดยใช้การตีความระเบียบพัสดุที่เคร่งครัดเกินจริงกับบางราย 	2 x 4 (ปานกลาง)	

(3) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	1.การกำหนดความคุ้มค่าแบบเกินจริง กิจกรรมความเสี่ยง : การตั้ง งบประมาณสูงเกินความจำเป็นโดย ไม่มีกรอบในการตั้งงบประมาณ	2 x 4 (ปานกลาง)	1.มีการประชุมซักซ้อม 2.มีการตรวจสอบภายในเพื่อ ติดตามเป็นระยะ 3.มีช่องทางร้องเรียนการทุจริต 4.การเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ ของโครงการลักษณะเดียวกันกับ อปท.ข้างเคียง ในเรื่องของราคา คุณภาพ ความคุ้มค่ามาตรฐาน และราคากลาง เป็นต้น
	2.การไม่ใช้มาตรฐานกลางหรือราคา กลางที่ถูกต้อง: รถขุดมักไม่มีราคา มาตรฐานในบัญชีราคามาตรฐาน ครุภัณฑ์ของสำนักงานโดยตรง (หรือมีแต่ไม่ตรงกับลักษณะงานที่ใช้ จริง) ทำให้ต้องสืบราคาจากท้องตลาด หากสืบจากบริษัทเครือข่ายเดียวกัน จะทำให้ราคากลางสูงเกินจริง กิจกรรมความเสี่ยง : ความไม่ สอดคล้องกับภารกิจ: เช่น หน่วยงาน ขนาดเล็กจัดซื้อรถขุดขนาดใหญ่เกิน ความจำเป็น (เช่น ขนาด 20 ตัน ทั้งที่ ใช้แค่ตักขยะหรือขุดลอกคลองซอย เล็กๆ) ทำให้การอนุมัติโครงการไม่ สมเหตุสมผล	2 x 4 (ปานกลาง)	

ผู้ประเมินและผู้เสนอแบบประเมิน
(นางสาวปติมา ภัคดีไธ)

นักวิชาการตรวจสอบภายใน

ผู้เห็นชอบแบบประเมิน
(นายสุชาติ ยาวิติชฎ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคราช